

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

בא א מיי פ"ו מהל' ציטורס הלכה טו סמג עין קמא תוש"ע י"ד ק"י שכת סעף א':
בב ב מיי פ"ה מהל' מלה הלכה יא סמג לאוין עט טור ש"ע א"ח ס"י מנו ס"א:
בג ג ד תוש"ע א"ח ס"י מנו ס"א:
בד ה ו מיי פ"ו מהל' ציטורס הלכה טו סמג עין קמא תוש"ע י"ד ק"י שכת סעף א':
בה ז מיי פ"ה מהל' מנון הלכה יג סמג לאוין עט טור ש"ע א"ח ס"י מנו ס"א:
בז ח ח טור ש"ע ס:

חמשת רבעים קמה. רש"י לא גרס ועוד משום דחמשה לוגין ציפורים צלמוס היו כעיסת מדבר ור"מ מפרש דהיינו כר' יוסי דלמחר צפ"ק דשבת (דף טו.) חמשה פטורים חמשה ועוד חייבין והיינו טעמא דר' יוסי דלמחר הפרשת חלה צעין עיבור עריסותיכם א':

לא שנו אלא בכרות שנושבות זו אחת זו. תימה ללא משמע הכי במסכת חלה (פ"ג משנה ד) לתנן העושה עיסתו קצין פטור מן החלה עד שישוכו רבי אליעזר אומר אף הרודה וכו' אלמא לא צעי ר' אליעזר שישוכו ואי לא גרס אף אחי שפיר דמלי למימר דצעי מרמי שישוכו ויתנס לנסל:

לשנות

א חמשת רבעים קמה ועוד חייבין בחלה הכי קאמר קבא מלוגנאי נמי באהאי שיעורא קאי אמר רב יוסף הגי נשי דידן גהוג למיפא קפיוא קפיוא לפיסחא א"ל אבוי מאי דעתוך לחוברא חוברא דאתי לדי קולא הוא דקא מפקע לה מחלה א"ל דעבדן כר' אליעזר (דתינא) א רבי אליעזר אומר יהרודה ונותן לסל המל מצרפן לחלה ואמר רב יהודה

אמר שמואל ההלכה כרבי אליעזר א"ל והא איתמר עלה אמר רבי יהושע בן לוי לא שנו אלא בכרות של בבל שנושבות זו מזו אבל בעכין לא הא איתמר עלה א"ר חנינא אפי' כעכין בעי ר' ירמיה מבלא שאין לה לבובין מהו יתוך כלי בעינן והא ליכא או דילמא אייר כלי בעינן והא איכא תיקו: תניא ר' אליעזר אומר הסל מצרפן ר' יהושע אומר תנור מצרפן רבן שמעון בן גמליאל אומר בכרות [א] של בבל שנושבות זו מזו מצטרפות: **בתנ"י** רבן גמליאל אומר שלש נשים לשות כאחת ואופות בתנור אחד זו אחר זו וחכמים אומרים שלש נשים עוסקות בבצק כאחת אחת לשה ואחת עורכת ואחת אופה ר' עקיבא אומר לא כל הנשים ולא כל העצים ולא כל התנורים שוין זה הכלל תפח תלמוש בצונן: **גמ'** ת"ר לשה היא מקטפת וחבירתה לשה תחתיה מקטפת היא אופה וחבירתה מקטפת תחתיה והשלישית לשה אופה היא לשה וחבירתה אופה תחתיה והשלישית מקטפת וחזרת חלילה לכל זמן שעוסקות בבצק אינו בא לדי חיימוין: ר"ע אומר לא כל הנשים וכו': תניא אמר רבי עקיבא דנתי לפני רבן גמליאל ילמדונו רבינו בנשים זריות או בנשים שאין זריות בעצים לחים או בעצים יבשים בתנור חם או בתנור צונן אמר לי אין לך אלא מה ששנו חכמים זה הכלל תפח תלמוש בצונן: **בתנ"י** שיאור ישרף והאובלו פטור סידוק ישרף והאובלו חייב כרת איזהו שיאור כקרני חגבים סידוק שנתערבו סדקין זה בזה דברי רבי יהודה וחכמים אומרים זה זה האובלו חייב כרת ואיזהו שיאור כל שהכסיפו פניו כאדם שעמדו שערותיו: **גמ'** תנו רבנן איזהו שיאור כל שהכסיפו פניו כאדם שעמדו שערותיו סידוק כקרני חגבים דברי ר' מאיר וחכמים אומרים איזהו שיאור כקרני חגבים סידוק שנתערבו סדקין זה בזה וזה זה האובלו חייב כרת והאגן תנן שיאור ישרף והאובלו פטור דברי רבי יהודה אימא לרבי מאיר זה זה האובלו חייב כרת אמר רבא מאי טעמא דר' מאיר אין לך כל סדק וסדק מלמעלה שאין לו כמה סדקים מלמטה: **מתני'**

חמשה רבעים. לוגין ציפורים שהן שצעה ועוד מדבריים שזה הוא שיעור העומר שהיתה עיסת מדבר שנאמר גזי חלה (במדבר טו) ראשית עריסותיכם כדי עריסותיכם דהיינו עיסת מדבר שהוא עומר לגולגולת והוא עשירית הארפה שלש סאין וסאה ששה קצין מדבריות חשוב עישור שבהן ותמלא

שצעת רבעי קב וצילה וחומש צילה. כיצד חלק שלש סאין שהן שמונה עשרה קצין ועשה מהן רבעי קב היינו לוגין ותמלא בהן שצעים ושנים לוג טול עישור של שצעים הרי שצעה ושנים הן הנשאים שמים עשרה צילים הן עישור שלהן צילה וחומש צילה הרי שצעת רבעים ועוד דהוא צילה וחומש צילה. וצירושלים הוסיפו על המדות שמות מלצר שהוא חומש מלגו שמתנו ששה מן הראשונים בתוך חמשה האחרונים הרי ששה רבעים הראשונים נעשו חמשה והרובע וצילה וחומש הנשאים נעשו רובע שהרובע שש צילים עשה מהן חמש צילים גדולות והצילה וחומש צילה נעשית גדולה גדולה שניתוסף עליה חומשא מלגו דהוא שמות מלצר הרי שש צילים גדולות דהוא רובע קב גדול הרי עומר המדבר ששה רבעים ירושלמיים וסאה ציפורית עודפת על ירושלמית שמות מלצר כדלמך צעירובין (דף פג.) הרי עומר שהיה ששה רבעים ירושלמיים נכנס חמשה ציפוריים: נהוג למיפא צפיסחא קפיוא קפיוא. שלשת לוגין לחומרל לשומרן מן החיימוין: אמר לוי. כר' אליעזר קצירי לן דהסל מצרפן לחלה לאחר אפיימן. והאידנא קיימא לן כר' אליעזר בחלה של אור לאין שורפין קדשים ציוס טוב ולהשהותם אי אפשר ומושקרא עליה שם אסור לפותה דהא ללו לאכילה היא ולא קרינן עליה שם אלא עושה חררה קטנה אלל גדולה ואופה שמהין וכשהוא רודה ונתנן לכלי והוא מצרפם ונטול הקטנה וקורא שם ומצדך ומציעה ושורפה משתחשך וזו למחר וכן הורה לנו רבינו

יעקב בן יקר: שנושכום זו אם זו. שהן רצות ועגולות כעין שלנו וכשמדציקין זו אלל זו צמור ושפות זו מו הלכך חלה היא: אלל כעין. קייילו"ש צלע"ז ארוכין וקצרין ואין נושכין זה מזה: טבלא שאין לה לצנו. מסגרת ושפה סביב לה ורדה פת לתוכה מן התנור: מהו. שמתגרף לר' אליעזר: טנור מצרפן. אף על פי שלא נתנן לסל: כדרום של צבל גוי. אלל כעכין לא: **בתנ"י** רבן גמליאל אומר שלש נשים לשות כאחת. כל אחת מלא התנור ואין כאן חיימוין אף על פי שהאחת ממתנת עד שיאפו השמים: וחכמים אומרים. אין להקל כל כך שיהו לשות כאחת אלל שלש נשים עוסקות כל אחת בצלק שלה: **אחס** לשה. האחרונה לשה כשחזרתה האמצעית מקטפת והשלישית שלשה תחלה אופה וקידרה מפרש צממא: לא כל הנשים. יש עללניות ומחמיות אם ישו כל כך ויש תנור שאינו חם מהר ויש עשים שאינם נצעים מהר: זה הכלל שפת. הצלק צידה שהיא רואה שרואה לתפוח: פלטוש. ידיה צמים זונן ותקטפנה ותלטנן: **גמ'** סנה לשה היא מקטפת. ארצבנן קאי. הראשונה שקדמה ללוש מלא התנור קטן שלהן כשהיא מקטפת עכשיו וגמרה קיטופה היא אופה ונתנת לתנור וחזרתה שהיתה לשה מקטפת תחתיה והשלישית לשה וכשגמרה ראשונה לאפות גמרה אמצעית לקטף ואחרונה ללוש הרי האמצעית המקטפת אופה וחזרתה האחרונה מקטפת תחתיה והראשונה חוזרת ולשה שהיו תנורין קטנים ולא היתה מספקת [אלל] כמלא תנור: וכן חוזרות חלילה לשון מחול סביב סביב: דנסי לפני רבן גמליאל. שהיה אומר כלל דבר צבל שלש נשים לשות כאחת וממתנת האחת עד שיאפו השמים: **בתנ"י** שיאור. שלא חממין כל רכרו: סידוק. כשהוא מחמין נעשין צו סדקין: קרני חגבים. סדק לכלן וסדק לכלן: זה זה האובלו צממא. דקרני חגבים נמי סידוק הוי: ואיזהו שיאור. שפטור זה שאין צו סדק אלל הכסיפו פניו כאדם שעמדו וערותו ומתוך פחד ורתת פניו מכסיפין: **גמ'** חממים דצרייתא הוא ר' יהודה דמתני' הוא ר' מאיר: ה"ג צרייתא וחממים אומרים אי זהו שיאור קרני חגבים סידוק שנתערבו סדקין זה בזה וזה זה האובלו צממא: דר' יהודה פטר בשיאור דידה דלע"ג דלמך ישרף לא מייחב עליה לא מלקות ולא כרת: אימא לרבי מאיר זה זה. צין שיאור דרבי יהודה קרני חגבים צין סידוק חייבין כרת דתרייהו לרבי מאיר סידוק יניחו: כמה סדקין מלמטה. בתוכו הלכך כי הוי למעלה כקרני חגבים הוי למטה כנתערבו סדקין: **מתני'**

שיאור שהכסיפו פניו כאדם שעמדו שערותיו, סידוק כקרני חגבים. מאי טעמא שאין לך סדק מלמעלה שאין בו כמה סדקין מלמטה, ובתרייהו האובלו חייב כרת, נמצא שיאור דר' יהודה סידוק לר' מאיר. ת"י אי זהו שיאור כקרני חגבים סידוק שנתערבו סדקין זה בזה, וזה זה האובלו חייב כרת. ואקשינן מאן שמעת ליה דאית ליה האי סבא ר' יהודה, וכי ר' יהודה מחייב אקרני חגבים כרת, והתנן שיאור ישרף והאובלו פטור דברי יהודה. ושנינן אימא זה זה, כלומר בין סידוק כקרני חגבים בין סידוק שנתערבו סדקין זה בזה לר' מאיר אחד הוא כל סדק זה זה חייב כרת. וקיייל כר' מאיר דשנן ליה נתנן דלחן דחכמים.

וכשתתחיל לערוך אחרת לשה, וזה שעורכת מסיקה ואופה, וזו שלשה אחריה עורכת, וכשתתחיל הראשונה לאפות והשניה לערוך, ומחלה השלישית ללוש, נמצאת בבת אחת הראשונה אופה והשניה עורכת והשלישית לשה, ואין אחת מהן יושבת וממתנת לחברתה אלא כולן עוסקות. וזו היא ששינוי בחיצונה לשה היא מקטפת וחברתה לשה תחתיה, מקטפת היא אופה וחברתה מקטפת תחתיה [והשלישית לשה] אופה היא לשה וחברתה אופה תחתיה [והשלישית מקטפת] וחזרות חלילה, כל זמן שעוסקות בבצק אין לדי חיימוין. ר' עקיבא אומר לא כל הנשים ולא כל התנורים שוין, זה הכלל תפח

רבינו הגנאל

אמר רב יוסף הגי נשי דידן. כלומר בני ביתו נהגו למיפא קפיוא קפיוא בפסח שהוא פחות מקבא מלוגנאי. ואמר להו אבוי נתחיקו מאיסור דחיימוין ואפקעו תורת חלה. אמר ליה לא מפקיעין מחלה, אלא עבדין כר' אליעזר, דתנן ר' אליעזר אמר הרודה ונותן לסל המל מצרפן לחלה. ואמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי אליעזר. בככרות שנושבות זו את זו ונראות כאילו נכנסות זו בתוך זו. ואפילו כעכין שאין נושכות הסל מצרפן. בעיר ירמיה טבלא שאין לה לבובין. פירוש לבובי מסגרת. מהו, מי מצרפן לחלה דאירי כלי מצרף והא איכא אירי, או דלמא תוך כלי מצרף והא לית ליה תוך ועלמה בתיקו. תניא ר' אליעזר אומר הסל מצרפן לחלה. ר' יהושע אומר מצרפן, רבן שמעון בן גמליאל אומר בכרות נושכות זו את זו מצטרפות. כולן שוין שאם אין בעיסה כשיעור להוציא ממנה חלה, ואפאה עיסה אחר עיסה וצטרפו חייב, כדכתיב והיה באלכסם מלחם הארץ, מלמח שאם לא הפרשה מן העיסה מפרש מן הלחם. כיצד, מצרפן לסל ואפי' שאין נושכות זו את זו מוציא ככר אחת מעשרים וארבעה ככרות. וקורא עליה שם. אוקטא הלכה כר' אליעזר. מתני'. ר"ג אומר שלש נשים לשות כאחת ואופות בתנור אחד זו אחר זו וזו אחר זו. כלומר אפי' שכולן לשו בבת אחת, ואחת מסיקה את התנור ואופה, והאחרת אחריה והשלישית אחריה. וקמ"ל אפי' שהיא הבצק שהיה כרי שלשה הסקות ושתי אפיות, אינו בא לדי חיימוין וטוב לעשות כך. אבל ארבע נשים ללוש כאחת לא נתברר כי חתיך רבן גמליאל ללוש ולקטוף ולאפות אשה אחת והאחרת שלשה עמה והכמיות לה. והכמיות אומרים שלש נשים עוסקות בבצק, אחת לשה,

א) שנת עי: [חלה פ"ב מ"ו] עדות פ"א [מ"ב], ב) [צ"ל דמנון, א] מדה ת. [מלה פ"ב מ"ד], ד) לעיל מנ., ט) מכללם לא פרשה ט, ו) [לעיל מג. ממות נג. מולין כג: א], ו) [וע"ע חוק' שנת טו. ד"ה רבי יוסי אומר ובעירובין פג: ד"ה שצעת].

גליון הש"ס

גמ' מהו תוך כלי בעינן. עיין טורי אבן מינה כד ע"א ד"ה דלוריות: [א] מות' לא כל הנשים. עיין זה ימנות קב ע"ב:

הגהות הגר"א

[א] גמ' רש"י אומר ככרות כ'. י"צ הוא תנור והוא דברי מ"ק דמתני' דחלה ועיין מוס': [ב] רש"י ד"ה מנון מצרפן אף מנון כ'. י"צ צירושלמי פ"ב דחלה) איתא דוקא מנון ולא כל:

לעני רש"י

קייילו"ש [קייילו"ש]. יתרות (של משחק). ובאן בהשאלה: כעכבים מאורכים. אינטרוטוריד. לעצב.

מוסף רש"י

הרודה ונותן לסל. כגון שהיה לש את עיסתו פחות ממחשך רבעים, לפטורו מן החלה, הסל מצרפן לחלה. שריון מן התנור (נדח ט.). ואי זהו שיאור כל שהכסיפו פניו. ר"מ קיי שיאור אם שהכסיפו פניו וזהו חמילת חיימוין, ולר' יהודה הוי שיאור שהחמיל ליקדק ככר סדקין דקין כקרני חגבים, אחד לכלן ואחד לכלן, אלל שהכסיפו פניו לר' יהודה מלה היא, ולר"מ קני חגבים מתנן לגמרי הוא (לעיל מג.).

מוסף תוספות

א. וא"כ קודם שהופרשה כנפח. שיאור ישרף ומשום הכי קאמר ועוד. מוס' ר"פ. דחלה אין לה שיעור מן התורה. מוס' הרא"ש.

רבינו הגנאל (המשך)

תלמוש בצונן. ויש אומרים כנפח. שיאור ישרף והאובלו פטור סידוק ישרף והאובלו חייב כרת כר'. במשנתנו שנה לנו דברי ר' איכא בה דיתר מהו רבעי. ומשום הכי קאמר ועוד. מוס' ר"פ. דחלה אין לה שיעור מן התורה. מוס' הרא"ש.

רבינו הגנאל (המשך)

תלמוש בצונן. ויש אומרים כנפח. שיאור ישרף והאובלו פטור סידוק ישרף והאובלו חייב כרת כר'. במשנתנו שנה לנו דברי ר' איכא בה דיתר מהו רבעי. ומשום הכי קאמר ועוד. מוס' ר"פ. דחלה אין לה שיעור מן התורה. מוס' הרא"ש.

(א) [לעיל דף יג. ה"ה כ:];
 (ב) [מספסת פ"ג ה"ט];
 (ג) פ"א ה"ג; (ד) פ"א ה"ג;
 (ה) לקמן דף פ"א; גרסות
 דף מטו; (ו) ע"י פירש"י
 לקמן פ"א: ד"ה נעמא
 וכו' לפני הדינה וכו';
 (ז) ע"י מוס' לקמן דף ק"ג;
 (ח) [לעיל דף ד:];
 (ט) [ויקרא ו' א'] וגרסות
 ע"ה, (ז) ז"ל ולגמתי;

תורה אור השלם

1. השבבים על משות
 שן ופרודים על ערשותם
 ואבלים קרים מצאן
 ועגלים מתוך מרבק.
 עמ"ס ר ד
2. לכן עתה יגלו בראש
 גלים וקר מיוחד
 קרומיהם: עמ"ס ר ד

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תלמוד חכם
 שבח הוא לו:

מוסף רש"י

אם עבר צופים.
 מקום שיתל לאות משם
 הדינה ומשם והלאה אין
 יכול ללחוץ במקומו. לא
 הטיחוהו לחזור ושורפו
 בירושלים הואל וכבר
 נתמקם הרבה ונשיג
 דק"ל בנפרד כל שעה
 (לעיל דף ד). דמקום
 סתת קדשים שם שריפון
 מבקשם בלא תשרף (שם).
 לפני הדינה. מקום הדי
 הדין שם שריפון סתת
 הדין גדול שריפון סתת
 קדשים כדלמקמן
 פנחס (קד): בפרק טעול
 יוס' (ברכות שם) ונשיג
 קע"ד דף א: כל המקדש
 קרוי צורה (לקמן פ"ג).
 לא גלאי כדגלי אינשי.
 סתת לא נעשו מקום
 מורה גלתי אלא מאמת
 מלכות בנתיב (ב"ב פ"ד).

מוסף תוספות

א. ולא מיירי ככל
 בעירוב. תוס' ר"פ. ב. בלי
 הפסק. תוס' הל"ש. היינו
 דקאמר רבי צופים כלומר
 עבר אותו מקום שראים
 ירושלים ממנו והשתא
 ניחא דהוא הדין נמי לכל
 צד. תוס' ר"פ. ג. וכי עבר
 צופים לא אטרחרו רבנן.
 מ' ה"ו.

רבינו הגאון

מתני' ארבעה עשר שחל
 להיות בשבת מבטין הכל
 מלפני השבת דברי ר' מאיר
 ר' אלעזר נבר צדוק אומר
 תרומה מלפני השבת,
 וחולין בזמנן. וקיייל כר'
 אלעזר בר' צדוק. תניא ר'
 אלעזר ברבי צדוק אומר
 פעם אחת שבת אבא
 ביבנה וחל ארבעה עשר
 להיות בשבת כו'. מתני'
 ההולך לשחות את פסחו
 ולמול את בנו ולאכול
 סעודת אירוסין בבית חמיו
 ונוכר כו'. ורמינהו ההולך
 לאכול סעודת אירוסין

אלו עוברין פרק שלישי פסחים

מ"א.

**עין משפט
 גר מצוה**

בז א מ"י פ"ג מהל' חמץ
 הלכה ג סגמ עשין לט
 טו"ש"ע א"ח ס"י תמיד
 סעף א:
 בוז ב מ"י שם הל' ט
 טו"ש"ע שם סעף א:
 בוז ג מ"י פ"ק יט
 מהלכות פסולי
 המוקדשין הלכה ח:
 בוז ד מ"י פ"ג מהל'
 חמץ הל' ט טו"ש"ע
 א"ח ס"י תמיד סעף א:
 ג ה מ"י פ"ה מהלכות
 דעות הלכה ז:
 גז ו מ"י פ"ה מהל'
 אסורי ביאה הלכה לא
 סגמ ג לחון ק"י טו"ש"ע
 א"ה"ע ס"י ז ס"ח:
 ז מ"י שם הלכה זג
 טו"ש"ע שם סעף א:

רבינו הגאון (המשך)

בבית חמיו ולשבת
 שבתת הרשות יחזור מיד,
 והיכי קתני במתני' יבטל
 בלבד, מכלל שאין מחייבין
 אותו לחזור. ושנינו מתני'
 ר' יוסי היא דסבר סעודת
 אירוסין מצוה, וביעור
 חמץ נמי מצוה, מיהו
 ביעור חמץ אפשר לקיימה
 בביטול חמץ וירושלים
 סעודת אירוסין שזמנא
 מקיט שחוקין. וברייחא ר'
 יהודה דסבר סעודת
 אירוסין רשות, כגון
 שבתת הרשות דלרבי
 הכל חייב לחזור מיד,
 ותניא סעודת אירוסין
 רשות דברי ר' יהודה, ר'
 יוסי אומר מצוה. והשתא
 דאמר רב חסדא מחלוקת
 בסעודה שניה, אבל
 בסעודה ראשונה אפילו ר'
 יהודה מודה דמצוה,
 אפילו תימא מתני' ר'
 יהודה ובסעודה ראשונה
 שהיא מצוה, ברייתא
 בסעודה שניה שהיא
 רשות. תניא אמר ר' יהודה
 אני לא שמעתי אלא סעודת
 אירוסין בלבד, אמר ר' יוסי

אני שמעתי סעודת אירוסין
 וסבילנות. וירושלמי
 לשבות שבתת הרשות,
 ולשבות אצל רבו או אצל
 מי שהוא גדול ממנו. אמר
 ר' יוסי בר בון גדול השלום
 שהוקש לשני דברים
 וסבילנות. וירושלמי
 ושחיתות פסח. תניא א"ר
 אלעזר כל סעודה שאינה
 של מצוה אין תלמיד חכם
 רשאי להנות ממנה, כגון
 מאן, א"ר יוחנן כגון בת
 כהן או בת תלמיד חכם
 אצל עם הארץ. לפי שאין
 זיווגין עולה יפה, בדכתיב
 ובת כהן כי תהיה אלמנה
 וגרושה וזרע. אמר רב
 כהנא אי לא נסיבנא כהנתא
 לא גלאי. ומעשה דרב
 כהנא מפורש בהגול
 בתרא כי שמייה לקועיה
 ההואו נברא וערק לארץ
 ישראל. אמר ר' יצחק כל
 הנתנה מסעודת הרשות
 לסוף גולה, שזמנא
 אוכלים כרים מצאן ועגלים
 מתוך מרבק, ומתיב בתריה
 לכן עתה יגלו בראש
 גולים. ת"ר תלמיד חכם
 המרבה סעודתו בכל
 מקום. לסוף מחריב את
 ביתו, ומאלמן את אשתו,
 ומייתם גזולין, ותלמודו
 משתכח, ומחלוקות רבות
 עליו, ודבריו אין נשמעין,
 ומחלל שם שמים, ושם
 אביו, ושם רבו, וגורם שם

לשבות שבתת הרשות. פ"ה שהיה הולך להשיך על התמוס
 לקנות שציתה שם וליך ד' אלפים לדבר הרשות וקשה
 א"כ תיקשי למ"ד צפ' בכל מערבין (ערוצין לא). אין מערבין אלא לדבר
 מצוה ונר' לר"י דה"פ לשבות שציתה הרשות שהולך לשמות צפסח
 צצית אהבו או קרובו א: **אם עבר**
צופים. פ"י בקונט' שם כפר וקשה
 לר"י א"כ ה"ל לנימנר וכמדתו לכל
 רוח דמניח צפ' מי שהיה טמא (לקמן
 ג:). אחיו דרך רחוקה מן המודיעין
 ולמוץ וכמדתה לכל רוח ואור"י
 דתוספתא דמילתין מפרש צדיא
 אחיו צופים הרואה ואין מפסיק פ'
 כל מקום סביב ירושלים שיכול לראותו
 משם: **וְיִשׁוּרְפוּ** לפני הדינה.
 פ"ה כדלמנר פ' כל שעה (דף כד).
 בקודש צאש ישרף במקום אכילתו
 שריפתו וקשה לר"י אי דלורייתא הוא
 מה לי עבר צופים ומ"ל לא עבר צופים
 וי"ל דמן המורה יכול לשורפה צ"מ
 שירצה דצפרק כל שעה (ג"י שם)
 לא מרבינן אלא פסולי קדשי קדשים
 ואימורי קדשים קלים אצל שאר קדשים
 שנאכלים לוריס לא מרבינן ומה
 שהלריכו חכמים לשרוף הני דהכא
 לפני הדינה היינו גזירה אטו קדשי
 קדשים: **לְפָנַי** הדינה. צנחסי
 צפ' טעול יוס' (דף קד): פליגי מאי
 צירה אמר רבה רב זר מנה א"ר
 יוחנן מקום יש צהר הצית וצירה שמו
 ר"ל אמר כל הצית כולו הוא צירה
 שנלמנר א' אל הדינה אשר הכינתי:
וְחֻכְמֵיהֶם אומרים בשר קודש
 בכיות וחמין בכביצה. אומר ריב"ז
 דמפרש צירושלמי משום דצפר קודש
 לית ליה תקנה צציעול החמירו צכות
 אצל חמץ אית ליה תקנה צציעול לא
 החמירו עד כביצה: **תְּנִינָא** א"ר
 יהודה. תימנא אמאי לא מייטי תניא
 נמי הכי מהך דהכא לרז חסדא:
 אמר

אירוסין אבל לא סבלונות אמר לו ר'
 תניא רבי שמעון אומר הכל סעודה שאינה של מצוה אין תלמיד חכם רשאי
 להנות ממנה כגון מאי א"ר יוחנן כגון בת כהן לישראל ובת תלמיד חכם לעם
 הארץ דא"ר יוחנן בת כהן לישראל אין זיווגין עולה יפה מאי היא אמר רב
 חסדא או אלמנה או גרושה או זרע אין לה במתניתא תנא קוברה או קוברתו
 או מביאתו לידי עניות איני והא א"ר יוחנן הרוצה שיתעשר ידבק בזרעו של
 אהרן כל שכן שתורה וכהונה מעשרתן לא קשיא יהא בת"ח הא בעם הארץ
 ר' יהושע נסיב כהנתא חלש אמר לא ניחא ליה לאהרן דאדבק בזרעיה דהוי
 ליה חתנא כי אנא רב אידי בר אבין נסיב כהנתא נפקו מיניה תרי בני סמיכי
 רב ששת בריה דרב אידי ור' יהושע בריה דרב אידי אמר ר"פ א' לא נסיבנא
 כהנתא לא איעתרי אמר רב כהנא אי לא נסיבנא כהנתא לא גלאי אמרו ליה
 והא למקום תורה גלית לא גלאי כדגלי אינשי אמר רבי יצחק כל הנתנה
 מסעודת הרשות לסוף גולה שנא' יאוכלים כרים מצאן ועגלים מתוך מרבק
 וכתיב לכן עתה יגלו בראש גולים: ת"ר כל ת"ח המרבה סעודתו בכל מקום
 סוף מחריב את ביתו ומאלמן את אשתו ומייתם את גזוליו ותלמודו משתכח
 ממנו ומחלוקות רבות באות עליו ודבריו אינם נשמעים ומחלל שם שמים ושם
 רבו ושם אביו וגורם שם רע לו ולבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות מאי היא
 אמר אבוי קרו ליה בר מחים תגורי רבא אמר בר מרקיד בי כובי רב פפא אמר
 בר מלחך פינכי רב שמעיה אמר בר מך רבע: ת"ר לעולם ימכור אדם כל
 מה שיש לו וישא בת ת"ח שאם מת או גולה מובטח לו שבניו ת"ח ואל ישא
 בת ע"ה שאם מת או גולה בניו ע"ה ת"ר לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו
 וישא בת ת"ח וישא בתו לת"ח משל לענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה
 ומתקבל ולא ישא בת עם הארץ משל לענבי הגפן בענבי הסנה דבר כעור
 ואינו

רע לו ולבניו עד סוף כל הדורות, וקרו לו בר מיהם תגורא, ובר מרקיד בי כובא, ובר מלחך פנכי, ובר מן רבעי.

מתני' מצערין אם הכל בין חולין בין תרומה חוץ מכדי אכילתו
 לשבת אצל כל מה שעמיד לצער יעבר: **תרומה מלפני**
השבת. שאינו יכול להאכילה לא לוריס ולא לבהמת זרים ולהשתותה
 אי אפשר אצל חולין אין כרין לצער אלא בזמנן שיכול למנוא להן
 אוכלים הרבה: **גב' שבת.** נשתהה
 שם שבת אחת: **מתני' ההולך.**
 צארצעה עשר: **אם יוכל.** שיש
 שהות ציוס: **להליל מן הנכרים.**
 את ישראל הנרדפין: יעטל צננו.
 ולא יחזור ואפי' יש שהות דמדאורי'י
 קלי ליה צציעול בעלמא: **לשבות**
שציתם הרשות. שהיה הולך להשיך
 על התמוס לקנות שציתה שם כדי
 שיהא לו משם ולהלן אלפים לילך למחר
 שם לדבר הרשות יחזור מיד אצל
 לקנות שציתה מצוה כגון שילך מחר
 מוץ לתמוס לבית האכל או לבית
 המשתה היינו כהולך לשחוט את
 פסחו: **שיש צידו צפר קדשים.** עמו
 צדק ונפסל ציולא שמייתת קדשים
 קלים חומת ירושלים: **אם עבר צופים.**
משם: שורפו במקומו. ולא הטיחוהו
 לחזור: **ואם לאו חזור ושורפו כו'.**
 כדלמנן כל שעה (לעיל דף). בקודש
 צאש תשרף: דמקום אכילתו שריפתו:
 זה וזה. חמץ דלמנן לעיל ונוכר שיש
 לו חמץ צציתו וצפר קודש שמו:
צציעול. אצל צפחות גבי חמץ צציעול
 צצנו וגבי צפר קודש שורפו צמקומו:
גב' סעודה שניה. כך הוא דרך
 החתנים לאחר סעודת אירוסין חוזר
 ומשגב סבלונות לארוסתו וקועד שם:
אני לא שמעתי. שתהא מצוה אלא
 סעודת אירוסין לצדה אצל לא סעודת
 סבלונות: **סבלונות.** דרונות כלים
 נלאים: **בה כהן.** צריכה להינשא
 לכהנים ולא לפגוס משפחתה להינשא
 לישראל: **אין זיווגין עולה יפה.** צמול
 טו"ז: **מאי היא.** מה עולה צדין: או
אלמנה או גרושה או זרע אין לה.
 כדכתיב (ויקרא כג) וצת כהן כי תהיה
 לאיש זר וסמין ליה וצת כהן כי
 תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה
 וגו': או קוברה. צננו: **תלמיד**
חכם. (א) הוא צצח לו אצל עם הארץ
 ואינו כהן נגלי הוא לו לאהרן וענעסי:
לא גלאי. רב כהנא גלה מצבל לא"י
 כדלמנן צהגול ומכיל (צ"ק ק): לא
גלאי כדגלו אינשי. שאר תלמידים
 יולאין מדעתן ואני ילאתי על כרחי
 מתמת מרדן ואימת מלכות: **ומאלמן**
אם אשמו. שצצק ליימודו ואי אפשר
 לו וגולה למונות והרי אשתו כאלמנות
 חיות: **גזולין.** יתומין: **וסלמודו**
משפחה. שאינו עסוק לחזור עליו:
ומחלוקות רבות צאוס עליו. מתמת
 שצח תלמודו או הקפות שמקיף
 מחנוין לסעודותיו: **קרו ליה.** לבנו:
מרקיד ציוני. כדרך הלליניס שמשתקין
 ומרקדין צמנויות להשקותן צצכרן:
מלחך פינכי. קערות: **מך רצע.**
 מקפל לצושו ורובץ וישן כך דרך
 המשתכרין אינו מספיק לילך לביתו
 ולשכב על מטתו אלא מקפל לצושו
 תחתיו וישן: **מך.** כמו צר חמרל
 מוץ שקין וגני (מעטת דף ו:):
 ואינו

מתני' מצערין אם הכל בין חולין בין תרומה חוץ מכדי אכילתו
 לשבת אצל כל מה שעמיד לצער יעבר: **תרומה מלפני**
השבת. שאינו יכול להאכילה לא לוריס ולא לבהמת זרים ולהשתותה
 אי אפשר אצל חולין אין כרין לצער אלא בזמנן שיכול למנוא להן
 אוכלים הרבה: **גב' שבת.** נשתהה
 שם שבת אחת: **מתני' ההולך.**
 צארצעה עשר: **אם יוכל.** שיש
 שהות ציוס: **להליל מן הנכרים.**
 את ישראל הנרדפין: יעטל צננו.
 ולא יחזור ואפי' יש שהות דמדאורי'י
 קלי ליה צציעול בעלמא: **לשבות**
שציתם הרשות. שהיה הולך להשיך
 על התמוס לקנות שציתה שם כדי
 שיהא לו משם ולהלן אלפים לילך למחר
 שם לדבר הרשות יחזור מיד אצל
 לקנות שציתה מצוה כגון שילך מחר
 מוץ לתמוס לבית האכל או לבית
 המשתה היינו כהולך לשחוט את
 פסחו: **שיש צידו צפר קדשים.** עמו
 צדק ונפסל ציולא שמייתת קדשים
 קלים חומת ירושלים: **אם עבר צופים.**
משם: שורפו במקומו. ולא הטיחוהו
 לחזור: **ואם לאו חזור ושורפו כו'.**
 כדלמנן כל שעה (לעיל דף). בקודש
 צאש תשרף: דמקום אכילתו שריפתו:
 זה וזה. חמץ דלמנן לעיל ונוכר שיש
 לו חמץ צציתו וצפר קודש שמו:
צציעול. אצל צפחות גבי חמץ צציעול
 צצנו וגבי צפר קודש שורפו צמקומו:
גב' סעודה שניה. כך הוא דרך
 החתנים לאחר סעודת אירוסין חוזר
 ומשגב סבלונות לארוסתו וקועד שם:
אני לא שמעתי. שתהא מצוה אלא
 סעודת אירוסין לצדה אצל לא סעודת
 סבלונות: **סבלונות.** דרונות כלים
 נלאים: **בה כהן.** צריכה להינשא
 לכהנים ולא לפגוס משפחתה להינשא
 לישראל: **אין זיווגין עולה יפה.** צמול
 טו"ז: **מאי היא.** מה עולה צדין: או
אלמנה או גרושה או זרע אין לה.
 כדכתיב (ויקרא כג) וצת כהן כי תהיה
 לאיש זר וסמין ליה וצת כהן כי
 תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה
 וגו': או קוברה. צננו: **תלמיד**
חכם. (א) הוא צצח לו אצל עם הארץ
 ואינו כהן נגלי הוא לו לאהרן וענעסי:
לא גלאי. רב כהנא גלה מצבל לא"י
 כדלמנן צהגול ומכיל (צ"ק ק): לא
גלאי כדגלו אינשי. שאר תלמידים
 יולאין מדעתן ואני ילאתי על כרחי
 מתמת מרדן ואימת מלכות: **ומאלמן**
אם אשמו. שצצק ליימודו ואי אפשר
 לו וגולה למונות והרי אשתו כאלמנות
 חיות: **גזולין.** יתומין: **וסלמודו**
משפחה. שאינו עסוק לחזור עליו:
ומחלוקות רבות צאוס עליו. מתמת
 שצח תלמודו או הקפות שמקיף
 מחנוין לסעודותיו: **קרו ליה.** לבנו:
מרקיד ציוני. כדרך הלליניס שמשתקין
 ומרקדין צמנויות להשקותן צצכרן:
מלחך פינכי. קערות: **מך רצע.**
 מקפל לצושו ורובץ וישן כך דרך
 המשתכרין אינו מספיק לילך לביתו
 ולשכב על מטתו אלא מקפל לצושו
 תחתיו וישן: **מך.** כמו צר חמרל
 מוץ שקין וגני (מעטת דף ו:):
 ואינו